

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Krupičkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **F. P.**, zastoupený Mgr. Kateřinou Sigmundovou, advokátkou se sídlem Jiráskova 614/11, Česká Lípa, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 30. 4. 2025, č. j. 59 A 43/2024 - 86,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2024, č. j. SPU 264598/2024, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Liberecký kraj, pobočky Česká Lípa, (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 21. 8. 2023, č. j. SPU 436538/2022/Pod/Dra. Pozemkový úřad tímto rozhodnutím schválil návrh komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Dubá ve smyslu § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „ZPÚ“).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále též „krajský soud“) zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Krajský soud nepřisvědčil námitce, v níž žalobce rozporoval správnost procesu přijetí komplexních pozemkových úprav z důvodu nesplnění podmínek v § 9 odst. 11 ZPÚ, jelikož podle něj sbor zástupců nebyl seznámen s opravami zapracovanými do plánu společných zařízení na základě kontroly regionální dokumentační komise. Krajský soud k tomu konstatoval, že dokumentační komise plán společných zařízení posoudila na jednání dne 15. 6. 2016, jejímž výstupem byl seznam nedostatků a návrh úprav k nápravě. Výstup byl dle zápisu o kontrolním dni konaném dne 23. 6. 2016 projednán sborem zástupců. Krajský soud tak považoval za nesporné, že sbor zástupců byl s výstupem seznámen. S odkazem na judikaturu krajský soud dále odmítl posuzovat, zda je výsledek pozemkových úprav optimální a dostatečně racionální, jestliže byly dodrženy konkrétní zákonné požadavky. K těm podotkl, že návrh pozemkových úprav odsouhlasili vlastníci s 80,2 % výměry řešených pozemků a že žalovaný podrobně popsal splnění podmínek stanovených v § 10 odst. 2, 3 a 4 ZPÚ. Za nešťastnou označil krajský soud argumentaci žalovaného stran

uplatnění fikce souhlasu, neboť pozemkový úřad v odůvodnění svého rozhodnutí s fikcí nepracoval; tato vada však nezpůsobila nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Závěrem krajský soud nepřisvědčil názoru žalobce, že pozemkové úpravy neměly být vůbec prováděny z důvodu absence veřejného zájmu. Uvedl, že žalovaný se této otázky věnoval vyčerpávajícím způsobem.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž rovněž navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V podání stěžovatel uvádí, že je vlastníkem téměř 20 % rozlohy pozemků dotčených schváleným návrhem komplexních pozemkových úprav. Tyto pozemky vlastní přibližně 30 let a hospodaří na nich se svou rodinou. Navržené změny uspořádání pozemků se významně dotknou jeho vlastnického práva, které požívá ochrany podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Z argumentace stěžovatele tak vyplývá, že se domáhá ochrany svého vlastnického práva k dotčeným pozemkům s ohledem na reálně hrozící nevratný zásah do tohoto práva. Krom toho tvrdí, že by mu naplněním správního rozhodnutí v průběhu zemědělského roku vznikla újma, neboť jeho pozemky budou osety/osázeny a následně by byly měněny za jiné. Stěžovatel se domnívá, že jelikož řízení o komplexních pozemkových úpravách trvá již více jak 15 let, nedojde přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti k porušení veřejného zájmu.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti poukázal na § 11 odst. 9 ZPÚ, podle něhož má pozemkový úřad povinnost přerušit řízení o pozemkových úpravách, pokud byla vůči jeho rozhodnutí podána žaloba. K tomu žalovaný dále poukázal na svůj vnitřní předpis, konkrétně na kap. 14.7 Metodického návodu pro provádění pozemkových úprav – MN 01/2022, podle níž je nutné prověřovat i to, zda nebyla podána kasační stížnost, a pokud ano, pak má být rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv vydáno až na základě konečného rozhodnutí soudu. Z uvedených důvodů žalovaný považuje přiznání odkladného účinku za bezpředmětné, když je stanoveno přímo zákonem.

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny. Přihlédl přitom k tvrzením v návrhu, ustanovením ZPÚ a rovněž k judikatuře zdejšího soudu týkající se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci rozhodnutí o schválení návrhů komplexních pozemkových úprav (usnesení ze dne 12. 2. 2007, č. j. 4 As 72/2006 - 69, č. 1813/2009 Sb. NSS, ze dne 12. 8. 2015, č. j. 1 As 169/2015 - 32, ze dne 16. 2. 2016, č. j. 3 As 3/2016 - 36, ze dne 15. 6. 2023, č. j. 10 As 84/2023 - 66, či ze dne 13. 6. 2024, č. j. 4 As 90/2024 - 43).

[7] Podle § 11 odst. 8 ZPÚ je schválený návrh pozemkových úprav závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací. Rovněž je závazným podkladem pro rozhodnutí o přechodu vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení. Tímto rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy, zatímni bezúplatné užívání a časově omezený nájem k pozemkům, kterých se rozhodnutí týká. Proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene, vydanému na základě schváleného návrhu se nelze odvolat.

[8] Podle § 11 odst. 9 ZPÚ vydá pozemkový úřad rozhodnutí podle § 11 odst. 8 zákona po prověření, zda nebyla u příslušného soudu uplatněna žaloba proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 4 (tj. rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu § 2 v pozemkových úpravách). Pokud žaloba podána byla, pozemkový úřad přeruší řízení, a to až do konečného rozhodnutí soudu.

[9] Nejvyšší správní soud při výkladu § 11 odst. 9 ZPÚ v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 Ans 4/2013 - 16, zdůraznil, že důsledkem podání žaloby je zachování dosavadních vlastnických a užívatelských vztahů, což pochopitelně omezuje především vlastníky dotčených pozemků v tom, že musí vyčkat rozhodnutí soudu, nicméně tento zásah není nepřiměřený účelu tohoto ustanovení. Nelze pominout, že rozhodovací mechanismus upravený v § 11 odst. 4 uvedeného zákona vychází ze souhlasu většiny vlastníků dotčených pozemků s návrhem pozemkových úprav. Účelem § 11 odst. 9 je tak mj. ochrana menšinových vlastníků a posílení právní jistoty, že rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav ob stojí z hlediska zákonnosti i ústavních principů ochrany vlastnictví. Na jeho základě totiž mohou být vydána rozhodnutí, která představují podstatný zásah do vlastnických práv, přičemž při jejich vydávání je pozemkový úřad rozhodnutím podle § 11 odst. 4 vázán.

[10] Z tvrzení stěžovatele je zřejmé, že v případě nepřiznání odkladného účinku by realizace rozhodnutí žalovaného zasahovala do jeho vlastnických a užívacích práv. Nejvyšší správní soud proto v nynější věci dospěl k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. Zároveň neshledal žádné konkrétní okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by samotné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ostatně i z vyjádření žalovaného k návrhu

na přiznání odkladného účinku vyplývá, že správní orgány akceptují odsunutí účinků rozhodnutí žalovaného do pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti v souladu s § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. odkladný účinek. Tímto se pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2025

Mgr. Lenka Krupičková
předsedkyně senátu